

تجربه های جنوبی

تعزیه اشباح بر دریای پارس
بر اساس زندگی میرومهنای بندرریگی

حسین زارعی

سرشناسه :	زارعی، حسین، ۱۳۵۶ -
عنوان و نام پدیدآور :	تعزیه اشباح بر دریای پارس؛ براساس زندگی میرمهنای بندر ریگی /
حسین زارعی :	
مشخصات نشر :	بوشهر: دریاورد، ۱۳۹۴.
موضوعات غنای :	۵۵ ص+ ۵/۱۴ x ۵/۲۱ س.م
فروپوش :	تجربه های جنوبی؛ ۴.
شابک :	۹۷۸-۹۶۴-۸۳۲۴-۹۵-۲
وضعیت فهرست نویسی :	فیفا
موضوع :	میرمهنای ۱۱۴۸-۱۱۸۲ ق. - نمایاننامه
موضوع :	نمایاننامه فارسی - قرن ۱۴
رده بندی کنگره :	۱۳۹۴ ۷۱۴۵۳ الف/پیرا۳۴۴۶
رده بندی دیوین :	۸۵۴/۴۲
شماره کتابشناسی :	۳۹۱۷۷۷۵

تجربه های جنوبی ۱۰

تعزیه اشباح بر دریای پارس

براساس زندگی میرمهنای بندر ریگی

حسین زارعی

انتشارات دریاورد

دبیر پروژه: جهان شیر یار احمدی

صفحه آرای و طرح جلد: مرتضی شمسعلی پور

ویرایش: خیری اسکندری

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

چاپ: اول ۱۳۹۵

چاپ و صحافی: مهر

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۳۲۴-۹۵-۲

نشانی بندر گناوه، میدان امام خمینی، مجتمع تجاری جمالزاده، طبقه دوم، انتشارات دریاورد

نمایندگی شیراز، خیابان هفت تیر، تقاطع هدایت، پلاک ۹۹، طبقه اول

تلفن: ۰۹۱۲۶۸۷۲۷۰۰

این کتاب با حمایت انجمن هنرهای نمایشی استان بوشهر چاپ و منتشر شده است

۷۰۰۰ ریال

در سرزمین سالدار و پرایین بوشهر، مردم از گذشته دور با آداب و آیین های دریایی و بیابانی که پیوندی عمیق با زندگی و طبیعتشان داشت روزگار گذرانده اند. آیین هایی که سرشار از رگ و ریشه های نمایشی هستند و بعدها مورد توجه کارگردانان روی صحنه های تئاتر قرار گرفت. استان بوشهر پیشینه ای عمیق در نمایش های سوگو و سرخ دارد؛ قدیمی ترین سند نمایش ایران زمین متعلق به این استان است که در سال ۱۳۲۵ م توسط کارستون نیبور به ثبت رسیده است. ویژگی برجسته نمایش های یاد شده خصائص قوم و اقلامی این دیار است که آن ها را از نمونه های بیرونی اشان در سایر بلاد متمایز کرد است. تئاتر اما به شکل و شیوه ی تجربی در استان بوشهر قدمتی به اندازه عمر آن در این خطه دارد اما با یک تفاوت فاحش؛ و آن این که سنگ بنای تئاتر این دیار رانه بومیان بلکه سنگ بنای مهاجم که بوشهر را اشغال کرده بودند، گذاشتند. به روایت سالخوردگان، آن ها که مدت مدیدی در بوشهر مسکن گزیدند، نمایش های متعددی نظیر هملت، اتللو و رومئو و ژولیت (و یا شاید بخشی از این آثار) را در فضای بسته ای نظیر کنسولگری انگلیس در این شهر اجرا کردند. هر چند اجرای این نمایش ها به دلیل تعصبات مذهبی تجار بوشهر که تنها مدعوین

تجربه‌های جنوبی
فلسفه نامه

بومی جهت دیدن این آثار بودند؛ مورد توجه بومیان واقع نشد اما به لحاظ تاریخی نخستین گام‌های تئاتری در این شهر به شمار می‌رود؛ هر چند روشن است این رخدادهای نمایشی هیچ تأثیری در شکل‌گیری تئاتر در بندر بوشهر نداشته است. تئاتر بوشهر در مدارس و به همت دبیران هدایت و رهبری شدابین سرآغاز، تئاتر بوشهر را به دهه‌ای پرفراز و نشیب سوق داد. تئاتر رشد کرد، بالید، به فراز رفت، فرود را تجربه کرد تا به دهه‌ی چهل رسید و با به تن کردن شمایل‌ی نورنگ و بویی دیگر به خود گرفت و شکل واقعی خود را نمایان ساخت و در میان مردم جایگاهی ویژه یافت. در دهه‌ی پنجاه نیز با حضور کارشناسان تئاتر، تشکیل گروه‌های تئاتری و سامان گرفتن فعالیت‌ها، تئاتر بوشهر با حضور در جشنواره‌های ملی قدرت را در برابر تئاتر کشور کشید و ستایش بزرگان تئاتر جهان را برانگیخت.

پس از انقلاب سبب تئاتر استان در موج همه‌گیر تئاتر کشور به سمت جشنواره‌ها کشیده شد. هر چند این اتفاق کم‌کم از عمومیت این هنر کاست اما از سوی دیگر در جشنواره‌های متعدد داخل و خارج از منطقه‌ای ملی و بین‌المللی به عنوان یکی از استان‌های فعال همواره حضوری درخشان داشته است. این سلسله‌واره‌ها همان گونه که سبب شد استعدادهای بیشماری به جامعه تئاتری کشور معرفی شوند به دلایل متعدد استعدادهای فراوان دیگری جامه‌پوشانند. انبوهی از این استعدادها در نمایشنامه‌نویسی بودند که مجال نیافتند امروزه در نمایشنامه‌نویسی استان چهره‌های شاخصی می‌رویند و آثارشان در جشنواره‌های متعدد روی صحنه رفته و مورد توجه قرار گرفته است. پس از گذشت چند دهه از تئاتر بوشهر، انجمن هنرهای نمایشی استان تصمیم گرفت تعدادی از این نمایشنامه‌ها را در مجموعه‌ای با عنوان «تجربه‌های جنوبی» منتشر کند و کرد. آثار این مجموعه منتشر شد که با تغییر در مدیریت فرهنگ و هنر و انجمن ادامه این روند به محال می‌رفت. اکنون پس از گذران دوره خاموشی، انجمن انتشار ادامه مجموعه «تجربه‌های جنوبی» را دنبال کرده است با تغییری در شمایل کتاب، ضمن سیاست از همه‌ی نمایشنامه‌نویسان استان به سبب همکاری و همراهی با انجمن، از جناب آقای دریانورد ناشر این مجموعه صمیمانه سپاسگزاریم.

جهانشیر بار احمدی
پاییز ۹۴